

Månadsrapport mars 2023 – Fortfarande goda vindar och ökad stabilitet på elmarknaden

Översänder mars månads vindrapport. De goda vintervindarna fortsätter. Mars gav ett index på 128 % och hittills i år är index 114 %. Månadens beräknade totalproduktion blev ca 3,3 TWh. Den genomsnittliga utnyttjandegraden för mars uppgick till 31 % och produktionstiden till 80 %. Den dygnsvisa medeleffekten pendlade mellan 14 % och 52 % av installerad effekt.

Nu finns totalt installerat 15 557 MW i 5 464 anläggningar (> 50 kW).

Den kraftiga utbyggnaden fortsätter och med höga elpriser och ett fortfarande politiskt stöd bedöms denna fortsätta ett tag till. Det lokala motståndet har dock medfört en avmattning i utbyggnadstakten. Därför har alltför projekt letat sig ut i havet där man räknar med mindre lokalt motstånd, men där försvarsmaktens krav och kraftig fördyring skapar nya utmaningar. Nu ligger också kostnaden för havsanslutningen på exploitören och kostnaden för sk systemtjänster är nu också under diskussion. Med en ökad efterfrågan på elkraft och att ingen, vare sig kraftproducenter eller distributionsansvariga, längre ansvarar för byggande av effektkapacitet, dvs planerbar kraftproduktion, finns risk för allt större obalanser i kraftsystemet och därmed kraftigt fluktuerande elpriser med i värsta fall bortkoppling av elkunder som följd. Det allt större underskottet i södra Sverige, speciellt vid svaga vindar, håller därför uppe elpriserna på en dysfunktionell nivå.

Den alltmer integrerade elmarknaden i hela Europa har nu visat sig få allt större inflytande på svenska elpriser. Kriget mellan Ryssland och Ukraina med sanktioner och handelskrig mellan EU och Ryssland medför höga olje- och gaspriser och därmed rekordhöga elpriser. Tyskland som har lagt ned både kol- och kärnkraftkapacitet bygger alltmer väderberoende elkraftproduktion. Vid svaga vindar måste därför elproduktion i Tyskland ske med den dyra naturgasen som därmed bli prissättande för all elproduktion och som därmed påverkar elpriserna i Sverige, speciellt i södra Sverige. En ytterligare parameter som alltmer påverkar priset är transportkapaciteten av elkraft från norr till söder. När denna inte räcker till uppkommer stora prisskillnader när el i norr låses inne samtidigt som ett underskott byggs upp i söder. Ansvarig för detta är Svenska Kraftnät. En stabiliserande faktor på sikt kan dock bli de planerade vätgasproduktionsanläggningarna som kommer att utnyttja den billiga vindkraftelen dvs när elöverskott råder. Den nya exportkabeln från Norge till kontinenten innebär också en utjämnande och stabiliserande faktor men då också vid en högre elprisnivå.

Rysslands invasion av Ukraina ökar osäkerheten både vad avser konjunktur och framtida bränslepriser och konjunkturuppgången, som var på gång i Europa och världen, bedöms ha brutits. Med höga elpriser på kontinenten passar Sverige och Norge på att exportera så mycket det går. Kärnkraftverken går fortfarande inte för fullt och fortfarande saknas effekt i södra Sverige. Nu verkar dock Olkiluoto 3 leverera med 1600 MW och elpriset i Finland sjunker. De svenska vattenmagasinen ligger fortfarande något under normalnivå och trots en kall vår bedöms risken för elbrist och höga elpriser vara liten. Priset för utsläppsrätterna har under mars legat runt prisnivån 90 Euro/ton (ungefär lika många ören per kWh el). Systempriset för mars rörde sig ovanligt lite jämfört med februari. Prisskillnaden mellan norr och söder har utjämnats på grund av bättre utnyttjande av överföringssystemet, men ligger fortfarande på en faktor 2. I nedanstående tabell visas elprisutvecklingen i Skandinavien de senaste 12 månaderna.

Prisområde	SYST	SE1	SE2	SE3	SE4	FI	DK1	DK2	Oslo	Kr.sand	Bergen	Molde
Mars 2022	1532	229	229	1303	1545	918	2502	2419	2032	2032	2032	187
April	1383	529	536	892	1139	820	1691	1579	1867	1866	1871	485
maj	1190	579	579	1029	1391	1392	1801	1704	1709	1712	1709	163
juni	1231	511	511	1263	1804	1484	2276	2263	1545	1920	1545	122
juli	992	225	225	866	1225	1952	2908	2469	1733	2728	1733	20
aug	2351	183	519	2230	3050	2755	4809	4736	3698	4661	3669	203
sept	2285	1007	1011	2286	2416	2318	3693	3543	3819	3819	3819	803
okt	806	505	513	806	813	1243	1503	1500	1387	1391	1387	378
nov	1191	1221	1221	1309	1348	2127	1522	1580	1183	1186	1183	671
dec	2443	2060	2060	2690	2714	2692	2732	2723	2817	2817	2826	1903
jan	1021	704	704	926	1044	882	1260	1116	1325	1325	1348	730
feb	914	520	520	825	1028	897	1323	1228	1175	1176	1133	498
Mars 2023	926	565	565	806	918	833	1110	1006	1122	1122	1126	639

Totalt är nu 867 verk anslutna till den automatiska avläsningen, ca 50 rapporterar manuellt och ca 4 500 rapporterar inte till Vindstat. Vi har tyvärr tappat ett antal verk beroende på bortkopplingen av det analoga koptarnätet. Vi undersöker dock möjligheten att fortfarande hitta en lösning på detta.

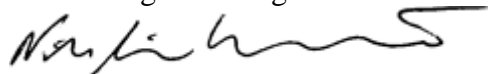
Vi påminner enerconägare om att vi eventuellt behöver ett nytt medgivande att vi får ta del av verkens produktionsdata.

Det finns fortfarande ganska många verk där kommunikationen inte fungerar. Vi ber Er som är anslutna till det automatiska avfrågningssystemet att kontinuerligt kontrollera att kommunikationen med verken upprätthålls.

Om kommunikationssystemet av någon anledning inte fungerar runt ett månadsskifte, det vill säga verket är gråmarkerat på hemsidan www.vindstat.nu, kan det inträffa att vi inte får med verket i fråga i månadsrapporten. När kommunikationen åter fungerar fördelas den ackumulerade produktionen ut på de saknade dygnet. Dessa ”beräknade” värden införs sedan i statistiken.

Månadsrapporter och tidigare årsrapporter finns också på www.vindstat.com och som vanligt på www.vindstat.nu. Vindkraftprognoser för de närmaste dygnet visas på www.vindstat.com.

Med vänliga hälsningar

Nils-Erik Carlstedt
Vindstat AB